

УДК 378.1:101:81'2

DOI: 10.32342/2522-4115-2021-1-21-25

Т.Є. ПИСЬМЕННИЙ,

*аспірант кафедри інноваційних технологій з педагогіки,
психології та соціальної роботи Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро),
викладач кафедри англійської філології та перекладу
Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро)*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО КРОС-КУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ІСПАНО-ІТАЛІЙСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ КРИЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФСЬКОЇ НАУКИ

У статті розглянуто питання підготовки майбутніх перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії на прикладі комунікації представників іспанської та італійської культур. В цьому дослідженні розглянуто можливості поєднання теоретичної дисципліни філософської науки з практичними вправами для розвитку мовленнєвих компетентностей в іспанській та італійській іноземних мовах. Адже філософія, на думку автора, може стати невід'ємним допоміжним елементом у процесі формування світогляду майбутніх фахівців, формування мислення, уяви, розкриття творчого та духовного потенціалу особистості для подальшого ефективного використання в реаліях професійної діяльності. Також у статті охарактеризовано сутність поняття міжкультурної комунікації, адже саме воно є фундаментальним елементом професійної перекладацької діяльності. З огляду на практичність нових моделей викладання, в статті розглянуто проблему формування особистості перекладача, його світогляду, його людських якостей, пошуку мотивації і джерела натхнення, розкриття творчого та інтелектуального потенціалу і багато іншого, що включає в себе процес підготовки перекладача до крос-культурної професійної взаємодії.

Також розглянуто і проаналізовано вітчизняні та зарубіжні наукові і публіцистичні матеріали авторів, що працювали у сфері філософської науки та її взаємозв'язку з іншими дисциплінами і процесом фахової підготовки здобувачів у закладах вищої освіти. Спираючись на досвід та висновки досліджень, автором розроблено кілька прикладів практичних вправ на основі крос-культурної взаємодії в іспано-італійському середовищі, використовуючи які здобувачі філологічних, перекладацьких і лінгвістичних факультетів можуть відпрацювати і закріпити всі необхідні компетентності в процесі виконання запропонованих завдань крізь призму філософської науки. Надалі передбачається розширити та поглибити дослідження в цьому питанні і розробити нові практичні вправи і рекомендації щодо їх застосування для комплексного охоплення філософської науки для перекладачів.

Ключові слова: філософія, переклад, крос-культурна комунікація, іспанська мова, італійська мова, проблеми перекладу.

Постановка проблеми в загальному вигляді. У контексті підготовки майбутніх перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії на світовій арені філософія і її безперечний зв'язок з усіма аспектами повсякденного життя людей будь-якої національності, віри, релігії або поглядів відіграє досить важливу роль. Тому філософська наука, на нашу думку, може стати невід'ємним допоміжним елементом у процесі формування світогляду майбутніх фахівців, формування мислення, уяви, розкриття творчого та духовного потенціалу особистості для подальшого ефективного використання в реаліях професійної діяльності.

Філософія підштовхує до початку пошуку цілей, встановлення зв'язків між ідеєю і реальністю, засобом самовираження і потужним джерелом самопізнання, розкриття своїх творчих та інтелектуальних здібностей в контексті розгляду тих чи інших філософських тем, проблем і питань. Усе це знаходить своє відображення в реальному світі та в професійному середовищі майбутнього фахівця в будь-якому секторі, включаючи перекладацькі, лінгвістичні та філологічні напрями підготовки у вищих навчальних закладах.

Аналіз останніх статей і публікацій. Вітчизняні та зарубіжні автори акцентують увагу у своїх дослідженнях на тематиці взаємозв'язку філософської науки з іншими дисциплінами, включаючи перекладацькі. Про переклад у контексті філософії висловлювалися багато закордонних письменників, авторів, наукових діячів та філософів, серед яких Е. Берджес, Х. Борхес, А. Русконі, Дж. Стейнер, Б. Кумар Дас, Ф. Ніцше, Н. Рорем, Г. Лонгфелло, П. Ньюмарк, Г. Грасс, Х. Ібаньес-Мартін та ін. Серед вітчизняних авторів і наукових діячів про філософію перекладу писали К. Айдукевич, Ж. Іполит, В. Бибихін, Я. Голосовкер, А. Лосєв, Н. Лоський, Р. Касснер, П. Клоссовскі, В. Подорога, В.В. Розанов, К. Свасьян, В. Соловійов, С. Франк, М. Хайдеггер, П. Юшкевич та ін.

Вітчизняні й зарубіжні автори та вчені розглядали питання про роль філософської науки в навчанні, процесі здобуття вищої освіти і підготовки фахівців до різних аспектів професійної діяльності. Але належної уваги дослідженню процесу підготовки перекладачів іспанської та італійської мов в контексті крос-культурної комунікації крізь призму філософської науки приділено не було, як і не було охарактеризовано роль філософської науки в контексті підготовки перекладача як сучасного професіонала та цілісної особистості.

Процес формування гнучких навичок у майбутніх перекладачів іспанської та італійської мов у контексті крос-культурної взаємодії зумовлений низкою проблем та особливостей міжкультурного перекладу і комунікації в іспано-італійському середовищі. Питання формування гнучких навичок крізь світогляд і риси людської особистості перекладача в процесі його професійної підготовки у вищих навчальних закладах є актуальним та важливим елементом сучасних досліджень [1].

Подібну тематику розглядали й іспанські автори П. Руїс і Е. Санчес в своїй статті: «El valor de la experiencia del alumno como contenido educativo» [2].

Було знайдено підтвердження рефлексивної ролі перекладачів у працях таких авторів, як професор Х. Ібаньес-Мартін [3], у яких він говорить про характеристику перекладача, який не може повторити освітні норми або ситуації, шоріше, його дія має бути «зумовлена рефлексією», що приписана кожному конкретному перекладацькому елементу. Так само Дж. Маклафлін наполягає на тому, що рефлексія шляхом рефлексії це не те, що робить перекладача хорошим перекладачем, а той факт, що ця рефлексія корениться в умовах судження, які не будуть однаковими в усіх перекладачів, призводить до «професійного плюралізму», де важливим є наявність критеріїв судження, з якими можна порівнювати, спостерігати і оцінювати дії [4].

Також для повноцінності дослідження слід чітко окреслити та зрозуміти сутність поняття міжкультурної комунікації, адже саме воно є фундаментальним елементом перекладацької діяльності.

Першим, хто окреслив крос-культурну комунікацію ще 60 років тому, був Е. Холл. Він описав сутність поняття крос-культурної комунікації, підкресливши думку про те, що людина повинна прагнути якомога краще і ефективніше адаптуватися до навколишнього світу [5]. Крім того, Т. Фрік визначив поняття крос-культурної взаємодії як процес комунікації та спілкування представників різних культур [6]. В. Біблер спирався на твердження, що міжкультурна комунікація породжує новий загальний соціум культури, особливу соціальність, а точніше, форму вільного спілкування людей в силовому полі діалогу культур [7].

Проаналізувавши з теоретичної точки зору наукову та публіцистичну літературу з тематики крос-культурної взаємодії, ми дійшли висновку, що крос-культурна комунікація є взаємодією та спілкуванням між представниками різних культур народів світу, що описується як безпосередній контакт у життєвому просторі та повсякденні, так і опосередкованими засобами комунікації, наприклад, писемністю, листуванням, електронними повідомленнями, телефонною розмовою та в безлічі форм взаємодії в мережі інтернет.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. С. Хіггінс у своїй дослідницькій роботі наводить приклади того, що моделі початкової підготовки перекладачів на-

шого століття не позбавлені проблем [8]. За його словами, коли простір, час і бюджет обмежені, доводиться робити ставку, необхідно вирішити, на що варто звернути увагу в першу чергу на початковому етапі формування професійних компетенцій.

Постійною частиною досліджень, які проводилися протягом останніх років, є необхідність надати перекладачам більше простору для роздумів щодо перекладацької практики та всіх елементів, які вона включає. Іншими словами, щоб перекладач більше розмірковував над завданням самовиховання необхідних перекладацьких навичок, умінь і відповідних компетенцій [9; 10].

З огляду на практичність нових моделей викладання, постає проблема формування особистості перекладача, його світогляду, людських якостей, пошуку мотивації і джерела натхнення, розкриття творчого та інтелектуального потенціалу і багато іншого, що включає в себе процес підготовки перекладача до крос-культурної професійної взаємодії.

Метою цієї статті є аналіз процесу підготовки майбутніх перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії в іспано-італійському середовищі крізь призму філософської науки.

Завданням цієї статті є розкриття теоретико-методологічної основи підготовки майбутніх перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії, спираючись на аналіз філософської, психолого-педагогічної літератури з обраної проблематики, а також розроблення прикладів практичних вправ для практики білатерального крос-культурного іспано-італійського перекладу крізь призму філософської науки.

Методи аналізу педагогічної та філософської літератури, синтезу, індукції і дедукції, порівняння, аналогія, зіставлення були використані для визначення ключових понять дослідницької роботи, з'ясування особливостей підготовки майбутніх перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії крізь призму філософської науки.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні спостерігається певна розбіжність у думках щодо користі філософії для будь-якого аспекту життя, але скептицизм стає ще більш актуальним, якщо ця дисципліна пропонується в університетській освіті, у рамках навчальних програм, що ведуть до «практичної професії», наприклад, якщо мова йде про підготовку викладача або аспіранта, а також інших фахівців, включаючи перекладача іноземних мов. З цієї причини доцільне відновлення дискусії, що вже давно існує, про роль філософії освіти у підготовці фахівців, тобто в період їх професійного зростання в рамках вищих навчальних закладів.

У нашому дослідженні прийнято за основу традиційну практичну філософію, яка підкреслює взаємозв'язок між думкою і освітніми діями. Тут ми відходимо від освітніх поглядів, спрямованих на когнітивний розвиток або придбання компетенцій як на єдиний горизонт, не маючи в перспективі вдосконалення якостей, повного розвитку людської особистості. Ця позиція для тих, хто її приймає, передбачає готовність освіти до виконання практичних завдань. Передбачається запропонувати деякі нормативні вказівки про значення філософії освіти в початковій підготовці перекладачів.

По суті, філософія освіти є теоретичним предметом, але «теоретичне» не протиставляється «конкретному», а, скоріше, «практичному». Теоретик, з етимологічної точки зору, – це той, хто спостерігає з великою увагою, той, хто відкриває, дивиться, той, хто дисциплінований у своєму спостереженні. Іншими словами, філософія може бути дуже теоретичною, але і дуже конкретною, і саме перетворення філософії в щось конкретне, що буде спрямовано на безпосередню підготовку перекладачів до професійної діяльності, і є наміром автора в цій статті.

Грецький вираз «theorein» означає «спостерігати». Коли грецькі філософи кажуть про теорію як про вищу форму життя, вони не пропонують замкнутися в одній думці, не читати багато книжок і не витратити час на обговорення всього лише з теоретичного боку. Вони мають на увазі спостерігати з любов'ю за важливим для людини процесом, підходити до вирішення питань з різних боків, залишатися вірними своїй справі, бути уважними на шляху до пізнання, споглядати і робити належні висновки [11].

Багато критики теоретичного знання базуються на гегемонії утвореного раціоналізму, який пропонує, щоб до людських проблем підходили з боку теоретичних знань, незалежно від суб'єктивності, що концептуальне проектування має безпосередній вплив. На відміну від цієї позиції, запропонована тут діяльність філософії освіти для перекладачів повинна мати особливу сутність, пропонуючи нормативні орієнтири, та слугувати освітній практиці в контексті підготовки перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії.

Філософія освіти в останні роки розглядається багатьма авторами як важливий елемент, що робить можливим усвідомлений освітній розвиток, який не проводиться в рамках домінуючого менталітету [12]. Так само і філософи, які займаються філософією освіти, усвідомили, що ця дисципліна сьогодні має бути наближена до освітньої практики, додаючи чіткості і аргументованості процесу виховання.

Тож, виходячи з розглянутих досліджень та думок вітчизняних і зарубіжних авторів та науковців, можемо підбити певний підсумок, що всі вони згодні в тому, що сучасний світ потребує більшої уваги до практичності запропонованих дисциплін та матеріалів в контексті підготовки здобувачів вищих навчальних закладів. Адже теоретичні знання мають потім застосовуватися в професійному середовищі в практичному аспекті, а інакше вони не мають цінності. Тому, розглянувши та проаналізувавши теоретичні засади з теми дослідження, ми погоджуємося з точкою зору науковців та маємо поєднати теорію з практичним застосуванням, як цього потребує сучасний «практичний» світ. Тож розглянемо запропоновані нами приклади вправ на базі філософії та рекомендації щодо їх застосування, а також розберемо і проаналізуємо результативність і ефективність таких вправ з урахуванням їх переваг і можливих недоліків. Крім того, зробимо акцент на їх описі, визначимо мету та завдання, а також приділимо належну увагу процесу реалізації таких вправ в умовах фахової підготовки спеціалістів з перекладу іспанської та італійської мов крізь призму філософської науки. Усі наведені приклади було взято з авторського підручника [13].

Вправа 1: Виконати білатеральний переклад філософського тексту на тему «Любов як форма існування людини» як вид практичного завдання в підготовці до крос-культурної комунікації, з іспанської на італійську і з італійської на іспанську, а також вивчити нову лексику за текстом, розширивши і доповнивши словниковий запас двох іноземних мов.

Мета: Розкрити мовленнєвий потенціал здобувача, підготувати його до ведення дискусії в крос-культурному іспано-італійському середовищі, розвинути здатність роботи у команді та встановлення міжособистісних контактів з членами соціальної групи.

Приклад:

La parte española

El amor como forma de existencia humana

El amor como una forma especial de comunicación interpersonal es una categoría fundamental de la filosofía y la psicología, que refleja el lado semántico de la vida humana. Ella espiritualiza la actividad vital del individuo, sus ideales, etc. El amor solo puede considerarse como el comienzo de la esfera sutil de la comunicación puramente humana. Tiene una base subjetiva y objetiva. Esto significa que los sentimientos subjetivos de amor, en principio, siempre están condicionados objetivamente.

La parte italiana

L'amore è un atteggiamento soggettivo di una persona nei confronti del mondo dell'essere, che implica una ricerca della felicità. Grazie all'amore, l'umanità esiste e si migliora costantemente. Questa sensazione rivela il naturale bisogno (desiderio) di ogni persona di migliorare. Solo nell'amore si supera l'alienazione interpersonale, si raggiunge l'unità spirituale, le persone smettono di provare l'amarezza della solitudine, una sensazione di vuoto spirituale. L'amore sfida il controllo e la spiegazione razionale. Puoi solo dire al riguardo che lo è, e niente di più. È impossibile spiegare a parole il meccanismo del suo verificarsi e le sue numerose manifestazioni.

La parte española

En la mitología antigua, por ejemplo, se la consideraba una fuerza cósmica especial capaz de realizar milagros. Ha sobrevivido una hermosa leyenda sobre cómo la esposa del dios Osiris Isis resucitó a su difunto esposo con lágrimas de amor. Una vez que apareció en la Tierra, el amor ha tomado firmemente su lugar en la vida de la humanidad. Pero la actitud hacia ella siempre ha sido contradictoria. Ella fue deficiente y maldita. En su honor se crearon grandes obras de pintura y música, se escribieron poemas, se erigieron palacios y templos. Por amor, fueron encarcelados, enviados a monasterios, incluso quemados en la hoguera.

La parte italiana

E oggi l'amore è considerato una delle forze più misteriose, che attrae molti dei significati dell'ascesa spirituale dell'individuo che sono trincerati negli insegnamenti filosofici e culturali. Ma la cosa principale sta nel comprendere l'amore come un sentimento sublime volto a risolvere i sacri problemi dell'esistenza umana, a raggiungere l'unità interpersonale, la fusione con un altro individuo. L'amore, essendo un sentimento spontaneo di un'esperienza profonda e intima, la simpatia di un individuo per qualcuno o qualcosa, libera le enormi forze interiori della natura umana. È riconosciuto da molti come quel fattore estremamente importante che plasma la personalità umana, determinandone il destino, ricompensando con piaceri fisici e spirituali, passione, che non rientrano negli standard individuali e sociali abituali e negli stereotipi morali.

Процес реалізації вправи: Здобувачі читають та перекладають запропоновані фрагменти тексту іспанською та італійською мовами, виконуючи білатеральний переклад під керівництвом викладача. Ознайомившись з контекстом вправи та розібравши незнайому лексику з теми, здобувачі розпочинають дискусію. На цьому етапі реалізації вправи викладач може навести власні питання, щоб підштовхнути здобувачів до дискусії та обміну думками. Надалі процес обговорення теми набуває активної стадії, коли студенти дискутують, обмінюються думками, висловлюють власні судження, задають питання, погоджуються або ні з колегами та обгрунтовують свою точку зору.

Результат: Відпрацювання на практиці необхідних професійних перекладацьких компетентностей, закріплення теорії перекладу, робота в крос-культурному іспано-італійському контексті, напрацювання необхідних навичок і умінь у роботі з текстом, перекладацькими трансформаціями при здійсненні білатеральної інтерпретації тексту та інше. При виконанні завдання здобувач демонструє володіння іноземною мовою в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів й соціального оточення; володіння мовою на рівні, необхідному для ефективного спілкування у професійному середовищі; продуктивно працює у команді, встановлює діалог з іншими учасниками для виконання поставлених завдань; використовує мову для успішної комунікації в усній та писемній формах у процесі роботи, сприяє відкритому та щирому міжкультурному спілкуванню.

Вправа 2: Поєднати філософські терміни іспанською мовою з їх тлумаченням італійською мовою та навпаки.

Мета: Розкрити мовленнєвий потенціал здобувача в крос-культурному іспано-італійському середовищі, розвинути здатність до самостійної роботи та здатності до аналізу інформації іноземними мовами з пошуком правильної відповіді. Завдяки обмеженню за часом, здобувачі набувають навичок вміло розподіляти час та виконувати поставлені завдання згідно з вимогами. Крім того, метою завдання є закріплення специфічної філософської термінології на практиці, поєднуючи цей процес з білатеральним перекладом двох іноземних мов.

Приклад:

Términos filosóficos en español	Definición de términos filosóficos en italiano
1- El poder	un metodo di ricerca che consiste nello smembramento mentale o pratico di oggetti, proprietà di oggetti o relazioni tra oggetti nei loro elementi costitutivi, ciascuno dei quali viene quindi studiato separatamente.
2- El análisis	è la via per ottenere la virtù, che consiste nella vittoria della ragione sulle passioni; distacco, libertà dagli affetti.
3- La apatía	è un insegnamento etico che prescrive l'abnegazione per le persone, il rifiuto dei beni e dei piaceri mondani.
4- El tiempo	è la reale capacità di un individuo o di un certo gruppo di influenzare altre persone, di esercitare la propria volontà e realizzare i propri interessi.
5- El ascetismo	è una categoria filosofica che esprime la durata dell'esistenza di oggetti materiali, una certa sequenza di eventi nella realtà.
Termini filosofici in italiano	Definizione di termini filosofici in spagnolo
1- L'ideale	es el proceso de integración de estados y pueblos en diferentes campos de actividad.
2- L'individualità	es una doctrina filosófica que reconoce la existencia de dos sustancias independientes entre sí.
3- L'ideologia	es la imagen de lo más valioso, perfecto y majestuoso para una persona; el objetivo final hacia el cual se dirige la vida de una persona espiritualmente rica.
4- La globalizzazione	es un sistema de visiones e ideas básicas, sistematizadas y fundamentadas por teóricos, en el que se reconocen y evalúan las actitudes de las personas hacia la realidad y hacia los demás, y que regulan estas relaciones.
5- Il dualismo	es la unicidad y unicidad de una persona en toda la riqueza de sus cualidades y propiedades personales.

Процес реалізації вправи: Викладач роздає аркуші з термінологією (кожному здобувачеві окремий варіант). Студенти самостійно виконують білатеральний переклад термінів та їх тлумачень, після чого встановлюють правильні зв'язки між ними. На виконання завдання рекомендовано відвести не більше 20 хвилин (15 хвилин на виконання білатерального перекладу з двох іноземних мов та 5 хвилин на роздуми та встановлення логічних зв'язків між терміном та його тлумаченням). Після завершення відведеного на виконання завдання часу, викладач разом зі студентами перевіряє правильність результатів роботи.

Результат: Відпрацювання філософської термінології та її визначень, оволодіння новим лексичним матеріалом, робота в крос-культурному іспано-італійському середовищі, набуття навичок і умінь перекладацької та мовленнєвої діяльності в процесі роботи із завданням. За результатом виконання подібного задання студент вмilo аналізує інформацію з використанням відповідних методів, виявляє елементи, яких не вистачає, обробляє отриману інформацію та встановлює зв'язки із знаннями, що вже існують; демонструє володіння граматику, лексикою і фонетикою іноземними мовами на рівні, що є достатнім для здійснення комунікації в усному та письмовому різновидах мовленнєвих реєстрів; встановлює логічно правильні зв'язки між знаннями та їх практичним застосуванням; додержується часових меж та виконує завдання у поставлений термін.

Вправа 3: Провести дискусію в парах, міні-групах або на загальну аудиторію на одну із запропонованих тем. Обговорення відбувається в крос-культурному контексті іспанською та італійською мовами. Свої точки зору та ідеї потрібно доводити і вміти захищати, відповідаючи на додаткові запитання колег, опонуючи їх аргументам.

Мета: Розкрити мовленнєвий потенціал здобувача в крос-культурному іспано-італійському середовищі, розвинути здатність до формування та висловлення власних суджень та думок на загальну аудиторію, здатність доводити та аргументувати свою точку зору та опонувати колегам у режимі круглого столу чи дебатів на запропоновану тему.

Приклад:

Temas de discusión (español). Temi di discussione (italiano)

La parte española

1. ¿Qué influencia tiene la educación en la formación de una cosmovisión? Nombra los problemas educativos más importantes, desde tu punto de vista, que pueden considerarse completamente filosóficos.

La parte italiana

2. Quali caratteristiche specifiche della filosofia sono narrate direttamente o indirettamente nel frammento: "... La filosofia non può essere appresa solo perché non esiste ancora nella forma di una scienza già pronta e riconosciuta. Ogni filosofo costruisce il suo sistema sulle macerie del precedente, ma non è mai stato costruito un sistema che si conservasse in tutte le sue parti ..."?

La parte española

3. ¿Por qué crece la necesidad de la filosofía durante los períodos de crisis de la historia mundial? ¿Cómo puede la filosofía ser útil a la humanidad ahora?

La parte italiana

4. Lo studio delle discipline scientifiche per uno studente è utile per il futuro lavoro professionale. Ma perché gli studenti delle università di agraria hanno bisogno di filosofia – dopotutto, non puoi applicare direttamente le conoscenze filosofiche al lavoro sul campo o in fattoria?

Процес реалізації вправи: Викладач готує картки з питаннями на двох мовах з обраної тематики. Далі роздає аркуші студентам та формує пари чи групи, у яких здобувачі будуть працювати над завданням, готуючись до обговорення питань на загальну аудиторію. Відводиться 15–20 хвилин на обговорення між студентами теми та питань. Протягом відведеного часу вони можуть робити позначки, чи записувати тези відповідей. По завершенні строку виконання завдання, студенти збираються разом і висловлюють свої думки на загальну аудиторію, користуючись двома іноземними мовами та, за потреби, наводячи додаткові пояснювальні коментарі використаної філософської термінології. Однорупники та викладач мають можливість задавати питання та опонувати думкам студентів, що перетворює процес спілкування на дискусію та позитивно відобразиться на мовленнєвих та комунікаційних компетентностях майбутніх перекладачів.

Результат: Практика вільного висловлювання думки, слухання один одного, спілкування іноземними мовами в крос-культурному контексті і використання лексичного і граматичного матеріалу з теми, його комплексне закріплення на практиці. Крім того, тематика таких питань спрямована на максимальне охоплення креативності та можливості фантазувати, що також сприяє розвитку всіх необхідних компетенцій і особистісних якостей майбутнього перекладача. У процесі виконання завдання здобувачі продуктивно працюють самостійно або у команді, розуміють і поважають різновид та мультикультурність робочого оточення (колег і однорупників) забезпечують таким чином соціальну взаємодію й залучення до соціального життя. Також здобувач вміє працювати у команді, пропорційно розподіляти обов'язки, надавати взаємодопомогу, втрачати меншу кількість зусиль та часу для досягнення мети; володіє навичками та умінями ведення дискусій, дебатів, круглих столів тощо в рамках тематики та мовленнєвого рівня.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Розглянувши та проаналізувавши ряд питань, пов'язаних з теоретичними та практичними елементами цього дослідження, можна зробити висновок про високу значущість використання філософії як допоміжної дисципліни в процесі підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності. Під час написання статті було проаналізовано об'єкт дослідження, яким виступав процес підготовки майбутніх перекладачів у закладі вищої освіти на базі поєднання філософії та перекладу. А також розглянуто предмет дослідження, яким виступали педагогічні умови підготовки майбутніх перекладачів до крос-культурної професійної взаємодії на основі поєднання філософії та перекладу. Було розроблено комплекс вправ для практики крос-культурної взаємодії в іспано-італійському середовищі, у рамках якого студенти філологічних, перекладацьких і лінгвістичних факультетів можуть відпрацювати і закріпити всі необхідні компетентності в процесі виконання запропонованих завдань крізь призму філософської науки. Надалі передбачається розширити дослідження в цьому питанні і розробити нові практичні вправи і рекомендації щодо їх застосування для комплексного охоплення філософської науки для перекладачів.

Список використаної літератури

1. Письменный Т.Е., Павлович М.Г., Тяпина Ю.О. Формирование гибких навыков у будущих переводчиков испанского и итальянского языков в контексте кросс-культурного взаимодействия. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля, Серія: Педагогіка і психологія. Педагогічні науки. №2 (20), 2020. С. 243–248.
2. Ruíz, P.O., Sánchez, E.R. El valor de la experiencia del alumno como contenido educativo. *Teoría de la Educación* 33(1), 2021, pp.89–110.
3. Ibáñez-Martín, J.A. *La Filosofía de la Educación y el futuro de Europa*. Madrid, Dykinson, 1992. Pp.11–21.
4. Luri, G. *La escuela contra el mundo. El optimismo es posible*. Barcelona, Ariel, 2015.
5. Hall E. T. *Hidden Differences: Studies in International Communication*. – Grunger & Jahr, 1983. – P. 24.
6. Фрик Т.Б. *Основы теории межкультурной коммуникации: учеб. пособие*. Томск: Изд-во Томск. политех. ун-та, 2013. 100с.
7. Библер В.С. *От наукоучения – к логике культуры: Два философских введения в двадцать первый век*. М.: Политиздат, 1991. 417 с.
8. Higgins, C. The good life of teaching: An ethics of professional practice, *Journal of Philosophy of Education*. Vol. 22, nº2/3, 2011. Pp.189–435.
9. Imbernón, F. *Ser docente en una sociedad compleja: La difícil tarea de enseñar*. Barcelona, Grao, 2017.
10. Landaverde, J., Kourchenco, L. *El desafío del maestro en el siglo XXI*. México, Editorial Digital UNID, 2016.
11. Abellán, Á. *Crítica, fundamentos y corpus disciplinar para una teoría dialógica de la comunicación. Re-pensamiento de la disciplina para una acción humanista*. Madrid, Tesis Doctoral, Universidad Francisco de Vitoria, 2010.
12. Ibáñez-Martín, J.A. *Horizontes para los educadores. Las profesiones educativas y la promoción de la plenitud humana*. Madrid, Dykinson, 2017.
13. Письменный Т.Е., *Español: curso práctico: учебн. пос.* Днипро: Лира, 2020. 216с.